

קו לעובד
Worker's Hotline
عنوان العامل

האגודה לזכויות האזרח בישראל
جمعية حقوق المواطن في اسرائيل
The Association for Civil Rights in Israel

אוקטובר 2020

הבהרה בנוגע להעסקת מבקשי מקלט (המכונים גם "מסתננים")

הרינו להבהיר כי מדיניות אי האכיפה כלפי מעסיקי מבקשי מקלט עודנה בתוקף, וכי על-פי ההתחייבות שמסר משרד הפנים לבג"ץ (בג"ץ 6312/10), לא ייאכף איסור על העסקת מבקשי מקלט האוחזים באשרה בתוקף (ראו פירוט אשרות בהמשך המסמך), ומי שמעסיק מבקש מקלט עם אשרה בתוקף לא ייקנס.

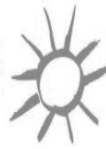
כלומר, לא יאכף איסור העסקה ולא יינתנו קנסות למי שיעסיק מבקש מקלט שמחזיק ברשיון זמני בישראל מסוג 5א2, גם כאשר על גבי האשרה נכתב "רשיון זמני זה אינו מהווה רשיון עבודה". מי שמחזיק באשרה מסוג זה יכול לעבוד בכל רחבי הארץ ללא הגבלה.

בנוסף קיימים מי שמחזיקים ברישיונות ישיבה ועבודה בלתי מוגבלים מסוג ב/1 (אשרות עבודה שאינן מוגבלות). מי שמחזיק ברישיון מסוג זה, רשאי לעבוד בכל עבודה ללא הגבלה ואף זכאים לנקודות מס בהתאם לתקנות.

עם זאת, יש לשים לב, כי נכון לעת זו משרד הפנים הודיע שיקיים אכיפה לגבי איסור העסקה של מבקשי מקלט, המחזיקים באחד משני המסמכים הבאים בתנאים הבאים:

1. רשיון זמני שעליו נכתב "רשיון זמני זה אינו מהווה רישיון עבודה בישראל" ובנוסף: "לא יתגורר ולא יעבוד בערים אלה: תל אביב, אילת (עשויות להתווסף ערים נוספות...)". מי שמחזיק ברשיון שכזה יאכף איסור העסקתו בערים המוזכרות ואולם הוא רשאי לעבוד בכל מקום אחר בארץ. רשיון זה ניתן למשוחררים ממתקן הכליאה חולות.
2. רשיון זמני עליו נכתב במפורש ובמילים אלה: "אינו רשאי לעבוד, יינקטו הליכי אכיפה...". מי שמחזיק ברשיון זה אינו רשאי לעבוד.

בעמודים הבאים מצורפות דוגמאות לרשיונות השונים על פי פרסומי משרד הפנים

קו לעובד
Worker's Hotline
عنوان العامل

האגודה לזכויות האזרח בישראל
جمعية حقوق المواطن في إسرائيل
The Association for Civil Rights in Israel

הנחיות כלליות להעסקת מבקשי/ות מקלט:

חוקי העבודה בישראל חלים על כל מי שעובד בישראל, גם אם הוא שוהה בה ללא היתר. לפיכך, חובה לשלם לכל העובדים/ות שכר מינימום לפחות, ולשמור על כל זכויותיהם על פי חוקי המגן (דמי נסיעה, זכויות סוציאליות וכו'). על-פי עמדת גורמי האכיפה במשרד הפנים, חלות בנוסף על מבקשי מקלט בישראל (למעט כאלה שהינם בעלי רישיון א/5) גם סעיפים ג1-11 בחוק עובדים זרים, תשנ"א-1991.

1. חוזה העסקה: מעסיק חייב להעביר לידי העובד העתק חתום של חוזה העסקה, הכולל את פרטי העסקה, בשפה שהעובד מבין.

2. תלושי שכר: חובה להנפיק תלושי שכר למבקשי מקלט. משום שמבקשי המקלט אינם מחזיקים בתעודות זהות ישראלית, ניתן לכתוב בתוכנת השכר את מספר הדרכון של העובד. אם אין לעובד דרכון, אפשר לכתוב את מספר האשרה או מספר התיק של מבקש המקלט. (יש להגדיר בתוכנת השכר "תושב חוץ").

3. הפרשת פקדון: החל ממאי 2017 חלה חובה על מעסיקי מבקשי מקלט אשר נכנסו מגבול סיני (בויזה מצוין: תחנת גבול: הסתננות) להפקיד פיקדון בקרן של רשות האוכלוסין עבור עובדיהם. **באפריל 2020 בוטלה חובת ניכוי הסכומים משכר העובד** ונותרה בעינה החובה להפריש 16% מצד המעסיק המהווים חלף פיצויים ופנסיה, לקופה הייעודית.

4. ביטוח רפואי: חובה לבטח את העובד בביטוח רפואי. המעסיק רשאי לקזז משכר העובד עד 1/3 מהסכום ששולם ובלבד שלא יעלה על סך 123.61 ₪ נכון ל 2018. מומלץ ביותר לבטח את העובד באותה חברה בה היה מבוטח בעבר, כדי לשמור על רצף זכויותיו. חובה על המעסיק למסור לעובד את כרטיס הפוליסה. במקרה של קשיים ביורוקרטיים, יש להנחות את אנשי חברת הביטוח להשתמש במספר האשרה או במספר תיק מבקש המקלט לצורך רישומו.

5. ביטוח לאומי: חובה לבטח את מבקש המקלט בביטוח לאומי (ביטוח תושב חוץ). בהעדר דרכון יש להשתמש במספר האשרה או במספר תיק מבקש המקלט. יש למסור לעובד העתק של קבלת התשלום לביטוח לאומי, אשר ישמש אותו במקרה של אשפוז. המעסיק רשאי לנכות סכום של 0.04% משכר העובד.

6. תשלום שכר: בהעדר מסמכים הרבה מבקשי המקלט מתקשים לפתוח חשבונות בנק. משום כך ועל-פי חוק הגנת השכר, יש לשלם להם בהתאם ליכולתם לפדות את התשלום, למשל אין לשלם לעובדים ללא חשבון בהמחאות המוגבלות שמשורטטים עליהן שני קווים אלכסוניים ("קרוס").

7. אחריות מזמין השירות: אם ההעסקה מבוצעת דרך קבלני משנה, חלה על מזמין השירות, שהינו המעסיק הישיר, אחריות לדאוג לכך שהעובד יקבל את מלוא זכויותיו ושכרו באמצעות מעקב ופיקוח, או בכל דרך אחרת המבטיחה שמירה על הזכויות.

קו לעובד
Worker's Hotline
عنوان العامل

האגודה לזכויות האזרח בישראל
جمعية حقوق المواطن في اسرائيل
The Association for Civil Rights in Israel

רשיון זמני: אין הגבלה לעבוד בכל מקום בארץ

שימו לב: החל משנת 2019, נמחק הרישום מרוב האשרות. בשני המקרים- עם ובלי רישום, ניתן להעסיק.

STATE OF ISRAEL		מדינת ישראל	רשיון זמני
360-0016071-13			Temporary license
Category	ס' 2(א) לחוק		הסוג
CONDITIONAL RELEASE			משוחרר בתנאים
Surname	[REDACTED]		שם משפחה
Given Name	[REDACTED]		שם פרטי
Date of birth	[REDACTED]		תאריך לידה
Pass. No.	[REDACTED]		מס. דרכון
תחנת גבול:			
הסתננות			
Valid Until		[REDACTED]	רשיון זמני זה אינו מהווה רשיון עבודה בתוקף עד
חתימת הפקיד	[REDACTED]	חותמת	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	תאריך	[REDACTED]
3600016079SUD8901011M1312207			

קו לעובד
Worker's Hotline
عنوان العامل

האגודה לזכויות האזרח בישראל
جمعية حقوق المواطن في اسرائيل
The Association for Civil Rights in Israel

רישיון זמני: אסור לעבוד בתל-אביב ובאילת או ערים אחרות המפורטות על גבי האשרה, אך מותר לעבוד בכל מקום אחר בארץ

החלטה

רשות האוכלוסיו וההגירה **מדינת ישראל**

לפי חוק הכניסה לישראל, התשי"ב - 1952

כתוקף סמכותי לפי סעיף 13א(ג), 1 - 113, לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952 (להלן החוק) אני נותן בזה
צו לשחרור ממשמורת כתנאים לגבי מי שפרטיו רשומים להלן:

תמונה	STATE OF ISRAEL	מדינת ישראל	רישיון זמני
	Category:	ס' 2(א) לחוק	Temporary license
	CONDITIONAL RELEASE	משוחרר בתנאים	הסוג
	Surname	_____	שם משפחה
	Given Name	_____	שם פרטי
	Date of birth	_____	תאריך לידה
	Pass. No.	_____	מס' דרכון
תחנת נסיל	תחנת נסיל	_____	רישיון זמני זה אינו מהווה רישיון עבודה
הסתגנות	הסתגנות	_____	בתאריך עד
תחילת המסדר	תחילת המסדר	_____	מקום המסוק
	תאריך	_____	מס' מסוק
	תאריך	_____	מס' מסוק

V<ISR

צו זה ניתן לאחר שניתן לנייל להשמיע את טענותיו.
לאחר שמיעת הטענות החלטתי כדלקמן:

לשחרר את הנייל כתנאים אלה:

1. ישתף פעולה באופן מלא עם רשויות המדינה לשם הנפקת מסמך נסיעה להרחקתו מישראל ולשם הרחקתו מישראל ככל שיידרש.

2. לא יתגורר ולא יעבוד בערים אלה: **תל אביב, אילת.**

3. יינקטו הליכי אכיפה כנגד מעסיק שיעסיק את הנייל בערים אלה: תל אביב, אילת.

ניתן ב: _____ כיום: _____

שם: _____

ממונה ביקורת גבולות

 תחילתה: _____

תאריך: _____

אני מאשר בתחילתו כי הוסבר לי תוכן צו משמורת זה.
תחילת הנתן המשמורת: _____

קו לעובד
 Worker's Hotline
 عنوان العامل

האגודה לזכויות האזרח בישראל
 جمعية حقوق المواطن في اسرائيل
 The Association for Civil Rights in Israel

רשיון זמני: אסור לעבוד

מדינת ישראל

רשות האוכלוסין וההגירה

החלטה

לפי חוק הכניסה לישראל, התשי"ב - 1952

בתוקף סמכותי לפי סעיף 13(ג), 1 - 103. לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952 (להלן החוק) אני נותן בזה צו לשחרור ממשמורת בתנאים לגבי מי שפרטיו רשומים להלן:

 תמונה	STATE OF ISRAEL מדינת ישראל	רשיון זמני Temporary license
	Category: [redacted] ס' 5(א) לחוק	הארבה תסוג
 ותיבות נגדיל הסחננות רחישת חפיקי פרץ אמיר רכז בכיר	CONDITIONAL RELEASE משוחרר בתנאים	שם משפחה [redacted]
	Surname: [redacted]	שם פרטי [redacted]
	Given Name: [redacted]	תאריך לידה [redacted]
	Date of birth: [redacted]	מס דרכון [redacted]
Police No: [redacted]	אינו רשאי לעבוד	
Valid Until: [redacted]	יינקטו הליכי אכיפה כנגד העסקה לא חוקית	
[redacted]	בתוקף עד [redacted]	
[redacted]	מקום העסקה [redacted]	
[redacted]	תאריך [redacted]	
V<ISR [redacted]		

צו זה ניתן לאחר שניתן לג"ל להשמיע את טענותיו.
 לאחר שמיעת הטענות החלטתי כדלקמן:
לשחרר את הנ"ל בתנאים אלה:

1. ישתף פעולה באופן מלא עם רשויות המדינה לשם הנפקת מסמך נסיעה להרחקתו מישראל ולשם הרחקתו מישראל ככל שיידרש.

ניתן ב: _____ כיום: _____

שם: _____
 ממנה סיקורה תכולות
 חתימה: _____

_____ תאריך: _____

אני מאשר בתזימתי כי הוסבר לי תוכן צו משמורת זה.
 חתימת הנותן המשמורת: _____